

MAJORNAS SCHACKSÄLLSKAP
50 ÅR

Jubileumsskrift

DEL 2

ORGANISATIONENS GRUNDVAL

STYRELSEN - SPELARNA

Det är dessa två fundament som utgör ett schacksällskaps grundval. De båda kompletterar varandra, samtidigt som de verkar var för sig. Eftersom det är STYRELSEN som är första förutsättningen för organisationens tillkomst och som främst bär ansvaret för att verksamheten följer de linjer som utstakats och i det stora hela möjliggör för intresset (=spelarna) att utveckla sig, så ägnar vi först denna gren vår översikt.

1) STYRELSEN

De första fem raderna i denna redogörelse eller översikt av Majornas Schacksällskaps första 50 år ger genast beskedet om att det var en i d e e l l förening som konstituerades den 12 nov. 1907 där ute på Café Stjärnan vid Allmänna Vägen. En ideell förening kan ha många problem att brottas med, men kan inte dryfta eller lösa ett enda utan att snudda vid den egna organisationens ekonomiska spörsmål. Det flyter inte in några inkomster utöver medlemsavgifterna, varför det är naturligt att allt styrelse- och organisationsarbete är oavlönat. När man kastar en blick tillbaka på vårt sällskaps 50-åriga verksamhet, undrar man mången gång hur intresset harkunnat vidmakthållas år efter år. De flesta som inskrivit sig som medlemmar har väl gjort det med tanken att i kamraters krets kunna ägna sig åt spelet, men tyvärr är det nog så, att många som åtagit sig organisationssysslor får åtsidosätta spelet och får inte den

tid som behövs för vare sig nöjesschack eller det teoretiska studium som behövs för att utvidga sitt schackvetande.

Så småningom kan styrelse - medlemmen konstatera att sällskapetets stabilitet och klubb - kamraternas utveckling till goda spelare utgör hans inre tillfredsställelse. Han suggeras till detta, då han i tidningarna får läsa om en klubbkamrats geniala spelkonst eller om hur ett av sällskapetets lag, går från seger till seger. Det omnämnes inte, men han vet att bakom framgångarna ligger också hans och hans styrelsekamraters mångafritidstimmar och nattligt grubbel om hur, var och när de frågor kan lösas, som beor på att sällskapet skall leva vidare. Det är inte en myt att ordföranden får sömlösa nätter då han penetrerar den eller den möjligheten om en ändamålsenligare lokal, att kassören mången gång får taga av egna medel för att klara en nöd-

vändig utgift, att sekreteraren ständigt ser fram mot den dag då han om en länge närd önskan glädjestrålade kan skriva i protokollet; ä n t l i g e n! Det finns också en syssla inom styrelsen som heter intendentens. Det är han som inom föreningsväsendet i allmänhet har klubbmästarens uppgift att ordna med trevliga program förlagda till festliga lokaler och sedan till varje medlem utsända kallelser. Intendentens uppgift inom ett schacksällskap är tyvärr något helt annat. Den är, anser åtskilliga medlemmar, att samla och räkna in schackpjäser bord efter bord när Spelarna utan avseende på tid och rum har spelat färdigt. Att dessemellan någon gång tvätta och fernissa pjäserna och kanske även bräda. Att ständigt vara närvarande då en medlem vill låna ur biblioteket för att sedan bli okamratligt bemött om han råkar påminna om det där boklånet. Så har intendenten i Majorna ibland och undantagsvis haft det.

Lagledaren - förtroendemannen för styrelsen, för sällskapet, för spelarna! En av de främsta organisatoriska sysslorna inom ett sällskap. Han skall med styrelsen konferera om lagets sammansättning och vara sällskapets ombud vid tävlingarna. Där skall han se till att spelarna finns på plats. Medlem som fördyrstrar lagledarens tillvaro med att inte infinna sig punktligt, som kanske rent av nonchalerar att inte i god tid undertätta om eventuellt förhinder, är inte den fullgode medlemmen.

Ordföranden:

Under sällskapets första år sköttes klubban av inte mindre än 11 olika krafter. CEDERGREN var som tidigare nämnts den första och så kom de undan för undan för att 1914 bli KARL BERNDTSON, dessförinnan medlem i Manhem. Han efterträdde hösten 1916 av KNUT ROBERTSON som skötte klubban 16 år i följd varpå han i ytterligare tio år tillhörde styrelsen, än som ordförande, vice d:o eller ajournerande ledamot.

Vid sin emigration till huvudstaden 1942, innehade han återigen ordförandeposten. Eftersom Robertson åren 1922-32 samtidigt också var förbundssekreterare får hans insats också bedömas därefter, men ganska troligt fick sällskapet lejonparten av hans intresse och ofta banbrytande ideer. Då GUSTAF BÖRJESSON 1932 övertog ordförandeklubban var det i ett kritiskt skede, förenat med en på uthållighet och optimism om det skulle lyckas hålla sällskapet någotsånär vid liv. Under tioårsperioden 1932-41 bytte sällskapet klubblokal inte mindre än 8 gånger. Förutom Gustaf Börjesson och Robertson gästspelade BROR LINDEN och v. ordf. AMANDUS JOHANSSON i ordföran-

bestolen och vid Robertsons avresa intredde dåvarande vice ordförande EDVIN ANDERSSON som ordförande tills han 1946 efterträddes av nuvarande ordföranden ERIK BÖRJESSON. De tio år han redan avverkat som sällskapets ledare vittnar om att sällskapet i honom fått det unga och omhändertagna stöd som 50-åringen Majorerna var i så starkt behov av.

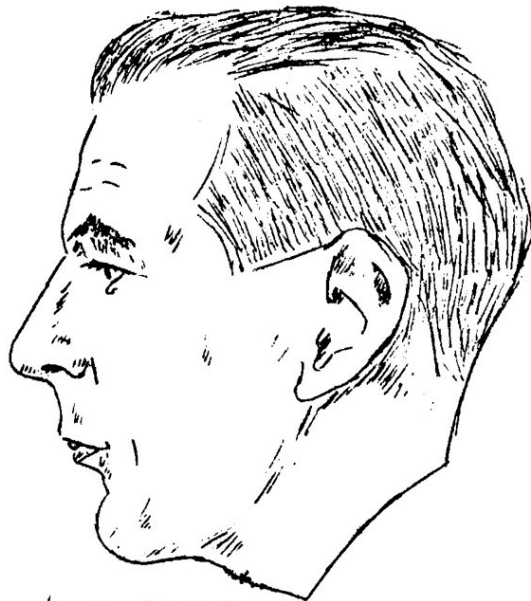
Sekreteraren:

Har skiftena på ordförandeposten varit täta, så har det varit ännu livligare då det gäller sekreterareposten. Det är 26 medlemmar som prövat på denna befattning, ett antal som skulle varit rent beklämmande om inte där kunnat inräknas PER STORÅ som tagit var sin långtörn på 6-7 år. Under åren 1907 - 1920 skiftades sekreterare nästan årligen. Vår numera avlidne hedersledamot AUGUST NILSSON svarade för två, tre årsperioder under dessa 13 år och fick dessutom alltid rycka in då det var vakant i sekretärens bås. En turneringstabell utan Augusts medverkan var nästan otänkbar. Men 1920 fastnade en lång, stark och gravallvarlig yngling vid namn HENRY SANDQVIST för sekretariatet vilket han både samvetsgrannhet och prydlighet skötte i åtta år. Senare turen var det att efterträda honom GUNNAR LARSSON var i besittning av samma goda egenskaper som föregångaren, ty detta medförde att sekretäreraskapet i ytterligare sju år blev exemplariskt. Så kom det tre års mellanspel av mindre metodiska förmågor, men alla bör veta att det inte var så inspirerande utföra det skriftliga i en period av dådlöshet och motgångar. 1938 kom emellertid ARVID ARVIDSSON som ungdomlig och optimistisk färglick och han härdade ut med den äran ända till 1944. Under tioårsperioden fram till 1955 har åtta medlemmar alternerat på posten. Inför kommande jubileum gick budet nu till GUSTAF BÖRJESSON. Då han aldrig visat sig ovillig tröda till då ett handtag för sällskapets väl och ve så kräver, må man uttrycka den förhoppningen att engagemanget kommer att

sträcka sig åtskilligt utöver det minnesår sällskapet nu firar.

Kassören:

Denna post kan synas som en otacksam uppgift, men märkligt nog har kassörerna varit sina poster mer trogna. Som kassör har 13 man försökt pungslå medlemmarna under årens lopp. OSCAR NILSSON och WERNER CARLSSON skötte sysslan växelvis de första 7 åren och så kom H. V. RASMUSSEN i en tre-fyraårsperiod. Den verkliga trotjänaren är ARTHUR E. WALLANDER som i 16 år svarade för det finansiella. Vilket inte är detsamma som att sitta och ruva över en massa pengar och se till att de finns kvar. Åh nej, av mammon har inte Majornas kassörer varit tyngda, men väl av bekymmer för att undan för undan få indrivet så mycket av årsavgifter och tävlingsinsatser att närmast i tur stående räkning kan likvideras. Den uträkningen är också en konst. Satt i system betyder det flitigt, för att inte säga hundra procentig närvaro under spelkvällarna. Det var mycket få kvällar som Wallanders välkända nuna saknades på lokalen.

ARVID ARVIDSSON

Det hedersledamotskap som han förädrades uttryckte den dåvarande generationens uppskattning. En annansom hade det rätta sinnet att fullgöra kassörens uppgift var HARALD ANDERSSON. Han invaldes i styrelsen 1936 då det var fullständigt ebb i kassan. Han inte blott klarade upp finanserna under de tio år han var kassör, utan kunde, när han överlämnade sysslan till ÖSTEN JOHNSON redovisa en relativt god kassabehållning. När LENNART BOGREN 1953 valdes till kassör blev han även något av en klockarfar för medlemmarna. Bogren har just det där brinnande intresset för schackspelet och för sällskapets verksamhet som predistinerar honom till att ekonomiskt föra sällskapets 50-årsjubileum i hamn. Just nu seglar Majorna för en så förlig vind att man inte ens ägnar en tanke åt framtida grundstötning.

Intendenten:

Denna på ordningssinne krävande syssla sköttes under sällskapets första år kordialt av lite till mans. Gärna vill man erinra sig hur än den ene än den andre pysslade med pjäserna så det blev regelrätt fördelning i lådorna.

ERNST CARLSSON får nog utnämnas till den första verkliga intendenten, ty han tillkom då rushen av nya medlemmar satte in åren 1917-1920. De som inrollerades vid den tiden, vill gärna minnas vännen Ernsts samvetsgrannhet för materialen. Och han har fått många goda efterföljare i bl.a. E-VALD BÖRJESSON, GUNNAR FIHN, GUSTAV HOLMSTRÖM, KURT FUNKSJÖ och MORGAN LUND. m.fl.

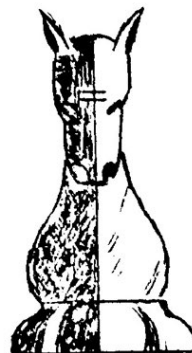
Det går knappast att i en historik som denna nämna alla vid namn. Många har kanske suttit i styrelsen blott ett år eller två, men under denna tid nedlagt ett avsevärt arbete. Det finns även många medlemmar som inte invalts i någon styrelsemen ändå arbetat för sällskapets välfärd och varit ett gott stöd.

Relativt lätt är att styra ett sällskap när det seglar i medvind, men en tacksam tanke bör sändas de medlemmar som åtog sig att arbetavida när sällskapet stod inför upp-

lösning. Det fanns en tid, när klubblokal och kontanter fattades och materialerna fick köras på handkärren till intendentens bostad. Ett schacksällskaps formkurva kan ändras fort, men man må hysa en förhoppning att efter de sju svåra åren skall de sju feta börja. Intresset är stort och spelarmaterialet gott så jubileumsstyrelsen vill se ljust och förhoppningsfullt på sällskapets framtida tid.

Sällskapets styrelse har jubileumsåret 1957 följande sammansättning: Ordf.: Erik Börjesson, vice ordf.: Harry Jägländ, Sekreterare: Gustaf Börjesson, Kassör: Lennart Bogren, Intendent: Arne Bouveng samt utan funktion Gunnar Fihn och John Uhlin. Av dessa bildare Erik Börjesson, Bogren och G. Börjesson jubileumskomite och har ansvaret för arrangemangen som pågår.

2) SPELARNA

I denna stund skulle det vara högtintressant att exakt ha uppgift på, hur många medlemmar som under årens lopp enrollerats i Majornas Schacksällskap, men sådant hade man inte alltid i tankarna då seklet var ungt. När man ändå är inne på önskelinjen vill man gärna ställa frågan: - hur många har sällskapet lyckats göra om från schackintresserade till SCHACKSPELARE? Ett spörsmål som man skulle kunna få ett någotsånär tillförlitligt svar på, genom att minutöst sovra ut klassindelningen på såväl nuvarande medlemmar som på de vilka av en eller annan orsak lämnat kamratkretsen. Tid eller utrymme medger inte detta utan vi får nöja oss med att draga fram i rampluset spelets förgrundsfigurer så som vi sett dem passera revy under årens lopp. För överskådlighetens skull i tioårsperioder.

Det är emellertid åtskilliga spelare som har kommit och gjort snabb karriär, men efter en tid har intresset slocknat och de har dragit sig tillbaka från tävlingsschacket. Andra återigen har behållit sitt brinnande intresse för spelet och solidaritet med sällskapets verksamhet. Den spelare som står främst i detta fall är OSCAR NILSSON. När han inträdde i sällskapet 1908 var han en stark spelare redan då och det dröjde inte länge förrän han lade beslag på den första lagplatsen. Flerfaldiga göteborgs- och klubbmästerskap har han hemfört och hade tiden tillåtits så hade det blivit the double. Förbundsrepresentant för Göteborg och landslagsspelare för Sverige är förnämliga och om spelstyrka vittnande uppdrag. Nordisk mästartitel 1920 får väl räknas som en krona på verket. För den som känner till Oscars vardagliga arbetsdag, som jämte resor till och från kan bedömas till 10-11 timmar om dagen, synes det ofattbart hur han kunnat behålla

En episod som belyser Oscar Nilssons klubbanda förtjänar att räddas från glömskan och är samtidigt en erinran till övriga medlemmar i vilket läger de vara må.

Lagmatcherna stod för dörren och som alltid var lagledaren mån om att få med de bästa spelarna och gjorde för den skull en rundringning till samtliga för att få besked. När Oscar tillfrågades, satte han upp ett förvånat ansikte och frågade: -"om inte alla medlemmar läst tidningen och i så fall sett att lagmatcherna skulle börja?". Om så var fallet, ansåg han att det var medlemmarnas skyldighet att infinna sig eller meddela lagledaren. Detta utan att han skulle behöva ringa dem först.

E.B.

skärpan i sitt spel en tre á fyra kvällar -rättare sagt nätter- i veckan under högsäsongen. Vi vet att det är många vinstpoäng han under sena nattimmar kämpat sig till -för Majornas skull!

Nu skall ingen tro att Oscar Nilsson så där lättvindigt släpptes fram till tåtbordet. Å nej, därför svarade åtminstone tre stridslystna opponenter, nämligen GEORG SJÖQVIST, CONSTANTIN HARALD och JOHN SVENSSON. Av dessa var nog Harald den hårdaste och den främste teoretikern, under det Sjöqvist var kombinationens man och Svensson taktikern. Tyvärr var det svårt få denna fyrväpplings samtidigt samlade, men det hände i bland och då blev det högtidstunder för en schackrekryt, ty deras "kafépartier" på söndagsförmiddag-

arna luktade krut på långt håll. Denna fyrväppling skulle säkert gjort vilket schacksällskaps fyramannalag som helst rangen stridig. Sjöqvist tycktes inte sträva efter detta liyets goda, ty segern i en eller annan klubbturnering - därhan trivdes bäst - torde blivit hans enda utmärkelse. Ett par gånger "lånades" Sjöqvist av Göteborgs Schacksällskap i deras årligen återkommande pokalmatcher mot Stockholm. Svensson vann en för schackhistorien bestående seger i den första tävlingen 1916 om göteborgsmästerskapet och Harald tog förutom klubbmästerskapet något år även svensk mästartitel. 1914 utökades tävlinggruppen med CARL BERNDTSSON, vilken ansågs höra till de yngre löftena och han tog också hem nordiska mästartiteln i Köpenhamn 1916 och uppnådde sedermera också en lång rad av uppmärksammade resultat på kontinenten. Dock utan att då vara klädd i Majornas färger. Så tillkom AUGUST NILSSON, vars spelstyrka väl var i nivå med bröderna WERNER och LISS CARLSSON, så och ynglingen och sedermera Sverige- och nordiske mästaren ALLAN NILSSON. Innan tioårsperioden går till ända har majstallet utökats med flera rätt goda schackmän som efter några år kunde sägas tillhöra den mästartklass som stod trappsteget efter eliten. Vi minnas här JOHN NYQVIST, A. HEDENSTRÖM, ALBERT JOHANSSON, BIRGER OLOFSSON, N E NILSSON, OLOV KINNMARK, GUSTAF och E-VALD BÖRJESSON samt KNUT ROBERTSON. Ett flitigare tävlingsdeltagande skulle säkerligen ha tillfört denna grupp eller några av dem lite mer påtagliga meriter. Robertson hann, som tidigare nämnts att mellan sammanträdena bli svensk mästare och Kinnmark stod 1925 för den verkliga knallsensationen att vid kongressen i Trollhättan vinna kongressmästerskapet till vilket som bekant då hörde rätten att utmana sverigemästaren till match. Man får nog ge den första tioårsgruppen ett högt betyg för vadden både då och under senare år presenterade.

Kinnmark började sin schackbana i Majorna 1916 och vi var klubbkompissar under exercisen 1917 i Uddevalla. Där trissade han upp schackin - tresset bland befälet genom att spela blindpartier mot dem samtidigt som han låg på rygg i slafen och med en fångslande roman höll spänningen vid makt. Sin förkärlek för raffelpartier grundlades då han som sitt första schackpris fick boken "Morphys partier". Och denna grundval som inbringat honom en lång rad skönhetspriser i olika länder, ser ut att gå i arv i den Kinnmarkska schackfamiljen.
K.R-n.

Skedet 1917-1927 kunde också uppvisa åtskilliga goda schacklöften bland majpojkar. De kommo i små grupper om två, tre eller fyra. Där kom de små pysarna ESKIL JOHANSSON och ERIC ÖSTERSTRÖM, bröderna ALGOT, HENRY och VICTOR SANDQVIST, vattendroppsräknare och på schacklig metamorfos troende EDVIN ANDERSSON, sjöskumsinpyrde TORE BÄCKSTRÖM och frisksportbrede JOHN BJÖRNSON. Munvige GUSTAF HÖGBORG förljuvade tillvaron med att spexa EINAR SKOOG och f.ö. alla andra som kom inom spelramen. RAGNAR JOHANSSON och GUNNAR LARSSON var ett lika oskiljaktigt par på klubben som de var hemmanattskortoxar i priffen. I kolt och andra tonårsplagg skrudade skolgossarna CARL-ERIC LIEDQVIST, GÖTHE SKOG, KARL-ERIK BERGSTEN, KJELL RUNQUIST, GIDEON STAHLBERG och HENRIC CARLSSON fann alltid tillfälle dryfta någon upphittad variant. Det persofinierade lugnet hos CHARLES HALLBERG, ERIC FRIBERG, ELON BLOMSTRÖM och GUNNAR FIHN blev tyvärr kvartetten som sprängdes, men nog var det ett B-lag som inte behövde vara buskablyga då det var som mest intakt. Många av de här gossarna var förresten vid olika skiften duktiga och viljestarka organisationsmän.

Inte så levnadsglatt kan man säga att skiftet 1927-1937 kom att bli. Naturligtvis hade sällskapet kvar en stor del av det gamla gardet, men åtskilliga hade stadgats och stannat i jungfruburen.. Och tillskottet från någon schackskola var inte av det där sjutusan släktet som pluggar teori och drömmer om kommande glanspartier. Naturligtvis försiggick i ett gradvis skeende en fördjupning av medlemmarnas schackkunskaper, av det där som inte kan skummas på ytan, så vi låter väl den här tioårs perioden passera får vi se om det kan varanågot dolt som helt plötsligt skjuter i höjden under den fjärde perioden som börjar 1937.

"Expotiden", om vi får kalla den så, blev något av en rekonstruktions-tid för Majorna och sällskapet erhöll en hel del nya medlemmar. TORSTEN SKREDSVIK hör dit. Säker poängplockare i lagmatcherna och trogen deltagare i klubbturneringarna. 10 klubbmästerskap och en del blyxtmästerskap vittnar om en stadig form.

HARRY JÄGLAND har sedan många år tillhört representationslaget och individuellt gjorde han sin största prestation 1955 genom att vinna förbundets klass I och koras till mästare.

Parhästarna TAGE KARLSSON och GUSTAV HOLMSTRÖM har inte bara varit till glädje för varandra, utan i lika hög grad för klubbkamraterna. Deras skärmystlingar vid brädet var rena publikpartierna och när de därtill gjorde allt för att irritera varandra, blev det både hör och sevärt. Gustav Holmströms allt för tidiga bortgång lämnade ett stort tomrum i kamratkretsen.

Under senaste tioårsperioden har sällskapet haft glädjen att se många tidigare majspelare återkomma till fadershuset. LENNART BÖGREN har trots sin krävande syssla som kassör, visat att han hör till eliten inom sällskapet och OLOV KINAMARK och C.E.LIED - QVIST - båda nämnda tidigare - är två elitspelare som blivit en fin förstärkning i laget som bådar gott för framtiden.

En blyg, lite spenslig 18-åring

TORSTEN SKREDSVIK
-tiofaldig klubb-
mästare-

inskrevs i sällskapet 1948. Namnet var CONRAD HANSSON. Snabbt avancerade han genom de olika klasserna och hans schackkarriär följdes med spant intresse. Han åtog sig även sekreteraresysslan vilken han skötte med den äran. Tyvärr fick hange sitt unga liv, då han blott 21 år gammal, mötte sitt öde utanför Galtö i Göteborgs skärgård, när en militärbåt kantrade och sjönk.

Isländaren Freysteinn Thorbergsson gjorde en kort visit i sällskapet, men innan han reste hem till sitt land igen, visade Freysteinn att han var en god spelare och vi spår honom goda resultat i fortsättningen.

Det är svårt att dra en gräns när goda spelare skall nämnas. I lagmatcherna äro alla poäng lika värdefulla oavsett de tages vid första eller sista bordet. Det finns spelare som kanske inte har nått så högt som till mästare och landslagspelare, men när det gällt lagmatcherna har de alltid funnits på sin

plats och gjort sin plikt, trots att det många gånger sett mörkt ut.

Vi kunna nämna schackskoleprodukterna HARRY CARLSSON, C.O. WIMAN och KONRAD SVENSSON. Hur många lagmatcher och klubbturneringar dessa tre har deltagit i är svårt att säga, men de har så att säga vuxit samman med Majorna.

JOHN ANDERSSON, ALFRED SJÖBORG, SVEN STIGLID, JOHANNES WEHLID, bröderna GUNNAR och KNUT JACOBSSON samt trion KNUT, KARL och AXEL CARLSSON äro allesammans starka spelare som nu äro fast knutna till sällskapet.

Det har funnits spelare som sällan eller aldrig fick tillfälle att deltaga i några matcher, men som var trogna på spellokalen. Namn kan nämnas som A.P. HASSELGREN och MARTIN HANSSON. Den förstnämde lugn och med ett brinnande intresse för hur det gick för kamraterna i deras matchpartier. Martin, lite livligare och med ett mustigt språk som kanske inte var fullt salongsmässigt, men innerst inne var han god och hjälpsam. Det är oräkneliga nätter han gått och plockat in pjäser och klockor efter kamrater när dessa hastat hem efter slutat spel.

Ett intressant experiment, men tyvärr ogenomförbart, vore att matcha 1914-1917 års toppspelare mot dagens stjärnspelare. Det är svårt att bland här uppräknade spelare kunna kora den absolut bäste, lika lite som man kan utläsa den enes förmåga i relation till den andre, när det gäller

så lång tidsrymd som 50 år. Ett är dock säkert, alla har var och en på sitt sätt bidragit till att ge glans åt Majorna och åt schacklivet i sin helhet. Majornas Schacksällskap har varit en plantskola när det gällt producera spelare och inte minst har Robertsons schackskola bidragit till. Många av dessa spelare har enrollerat sig i andra sällskap, vilket i detta sammanhang är ovidkommande, huvudsaken är att schackspelet tillförts nya proselyter.

K.R-n. E.B-n.

OPTIMISTISK IDEALITET

Idealitet och välbalanserad ekonomi går tyvärr inte alltid hand i hand. Kanske är det så att idealiteten hade mindre värde om den inte samtidigt hade de ekonomiska svårigheterna att brottas med. Ty hur det är, så vill man inte gärna sätta idealitetens prägel på vad som utföres eller åstadkommes av de aldrig sinande möjligheternas kategori. Idealiteten skall vara fattig på detta livets goda, men desto rikare på optimism är en allmän åsikt.

Schackverksamheten har så långt vi kan minnas tillbaka haft det bekymmersamt med det pekuniära och följaktligen många gånger haft svårt för att inte säga rent av omöjligt att realisera sina projekt, sina önskningar. En erfarenhet som Majornas Schacksällskap inte heller kunnat undgå att göra. Det lyckade resultatet med anskaffandet av materialskåpet har senare följts av flera optimistiska försök att bättra på ekonomin, ehuru det lindrigt sagt inte lyckats över hövan. Men några av dem har ett visst jubileumsberättigande att bli framdragna ur glömskan.

Den hjälp till självhjälp som ett eller annat amerikanskt lotteri pr säsong utgjorde, skulle i ett huj

distanseras lika enkelt som man drar ett streck. Den maganiserade julvärmen har till tradition att vädras ut på annandagen med besök på bio, teater eller annan festivitas. En julsoaré på annandagen med erkända artister som agerande var modellen! För den skull förhyrdes Nya Teatern i Arbetarföreningen och därmed var skrad en lokal med den äran. Det dåtida uppburna operetteparet Gösta och Hortensia Hedström engagerades som det centrum kring vilket fylkades några mindre kända men dock fullt acceptabla medverkande i olika genréer. Försäljningen hade gått mycket skrämt och annandagen gick in med en rekordkyla av 30 minusgrader plus en nare och en nordanvind som i det närmaste avfolkade alla öppna platser och Järntorget i synnerhet. Knappt hundratalet åhörare - mot beräknade 400 - sökte med applåder hålla den egna värmen uppe och samtidigt muntra upp de medverkande. Dessa i sin tur måste värmas upp med honorarutbetalning innan framträdandet. Om nettobehållningen av denna soaré drar man lämpligast en glömskans slöja.

Den uteblivna framgången kunde emellertid inte avskräcka tanken på ett nytt försök och denna gång skulle det inte bli i form av en soaré utan - NATTINE ! Konserthuset med sina bortåt 800 sittplatser kunde efter mycket om och men förhyras en lördagskväll och det gällde nu få så attraktiva förmågor att medverka att framgången skulle vara säkerställd. Detta gick över förväntan. Bland de populäraste nattinéartisterna engagerades följande verkligt förstklassiga ensemble: Skådespelarna Eric Strandman, Stora Teatern, Olov Sandborg, Lorensbergsteatern, Ludde Gentzel, Folkan, Skådespelerskan och populära kuplettsångerskan Märta Reimers, Folkan, riksartisten och imitatören Eric Dahlström, nordiske dragspelsmästaren Nils Nilsson samt några fler. Minimaget var 50 kr. Även denna gång hade förköpsförsäljningen gått miserabelt varför en tre, fyra sandwichmän iklädda jultomteskäg och luciaskjortor vandrade med affischplakat fram och tillbaka i Hedens västra allé, mittför Konserthuset en två, tre timmars tid på kvällskvisten. Utanför biografer och nöjestempel lyste den röda lyktan men ack - inte utanför Konserthuset. Där den skulle ha gjort sig särskilt bra mot den vita bakgrunden. Ungefär tredjedelshus blev det i alla fall. Bakom kulisserna

dryftade paret Strandman-Dahlström chikanen att framtäda inför ett så glest auditorium. Underförstått: vi blir nog utan gage. Då sade Olov Sandborg mörkfullt. "Vi ska väl inte bära oss illa åt mot denna förening och mot dessa pojkar som gjort vad dom kunnat, men haft otur!" Inom parentes vill jag här inflika, att varje gång jag hör Sandborg i radions teaterpjäser så kan jag se denne monumentale gentleman livs levande framför mig såsom han tedde sig den spänningsmättade stunden i nattinén. Nu hör det till att kvittenserna låg färdigskrivna i kuvert tillsammans med gaget och när det då bjöds på grogg samtidigt, var det åtminstone två genanta herrar som lät sig smaka. Så spädde Gentzel på med att "Gud ser alltid till att den får som gapar mest!" När sedan lokalhyran och en del s.k. extra utgifter utbetalats så återstod nöjesskatten att betala. Så mycket i kontanter fanns det emellertid inte över i kassan. En vördsam framställning till drätselkammaren om dispens från nöjesskatten eller del därav togs så välvilligt upp att det blev hel avskrivning och - något eller några tiotal kronor i överskott.

Sällskapet 20-årsjubileum 1927 hade fått sitt program format, men det gällde skaffa pengar att finansiera arrangemanget. Då kläcktes

den till synes genialiska idén att med tiggARBREv uppvakta de göte - borgare som hade mer än 10'000 kr. i årsinkomst. En facsimiltryckt framställning plus en bilaga med sällskapets segerrika A- och B-lag snyggt och prydligt klichérat utskickades till de 423 av upper ten som man hade lyckats plocka ut efter taxeringskalendern. Brevportot belöpte sig till 63:65. Det kom 3 (tre) svar. Det ena svaret åtföljdes av 25:- kr, det andra av 10:- och det tredje av att vi fick välja mellan ett mindre kontant bidrag eller ett begagnat skrivställ. Vi valde skrivstället vars ena gångjärn var sönder och måste repareras och skrivstället i sin helhet putsas upp. Nå ja, skrivstället var av silver och värderades av guldsmeden till c:a 300 kr., kanske något mer. Skrivstället blev mästareklassens hederspris och om Ståhlberg fortfarande har det i bruk, så må han med aktning minnas dess tillkomst.

Detta var den finanssÄra aktionen, men det bör tilläggas att en personlig uppvaktning för samma ändamål ganska snabbt gav både hederspriser och några hundra kronor i kontanter. Det visade sig alltså vara bättre att tillämpa ordspråket -taga tjuren vid hornen!

Ännu en finanseringsplan förtjänar räddas från glömskan. Trovärdiga rykten visste berätta att

flera idrottsklubbar gjorde sig rörelsekapital på den i tillväxt varande tipsrörelsen. Och så gjorde "Majtipset" sin entré. I historien och i cigarraffärerna. Tills slut - ningen blev mycket ringa, så ringa t.o.m. att jag som kollektör och tipsansvarig fann mig nödsakad tillskjuta av egna medel för att inte vinstutdelningen skulle verka allt för bagatellartad. Det hann emellertid aldrig skjuta i höjden. Synnerligen pinsamt var det också att utbetala siffertipsets blygsamma 75 kr. eller något ditåt till en tippare som med alla rätt skulle ha vunnit ett stortips tusenlappar. Tipparens prestation skulle i våra dagar alltså vara att anse som fenomenalt. Nå väl, Tre eller fyra tipsveckor hade gått då kriminal - polisen infann sig vid vinstutlämningen med order om att kontakta vederbörande kommissarie. Denne visade sig vara en mig personligen bekant, varför hela tipshistorien avskrevs på villkor att "Majtipsets" tipskuponger försvann från affärerna. Och därmed kan vi också sätta punkt för denna lilla resumé över hur även de mest optimistiska finansoperationer trots sitt be- hjärtansvärda ändamål kan slå slint.

/K. R-n.

MAJORNAS SCHACKSÄLLSKAPS KLUBBÄSTARE

1907	-ingen tävlan-	1933	-ingen tävlan-
1908	Gustaf Cedergren	1934	Henric Carlsson
1909	Georg Sjöqvist	1935	Henric Carlsson
1910	Oscar Nilsson	1936	-ingen tävlan-
1911	-ingen tävlan-	1937	Oscar Nilsson
1912	-ingen tävlan-	1938	Oscar Nilsson
1913	Oscar Nilsson	1939	-ingen tävlan-
1914	Karl Berndtsson	1940	Knut Robertson
1915	Oscar Nilsson	1941	Olov Kinnmark
1916	Oscar Nilsson	1942	Olov Kinnmark
1917	Constantin Harald	1943	Torsten Skredsvik
1918	Oscar Nilsson	1944	Torsten Skredsvik
1919	Olov Kinnmark	1945	Oscar Nilsson
1920	Olov Kinnmark	1946	Torsten Skredsvik
1921	Birger Olofsson	1947	Gustaf Börjesson
1922	Knut Robertson	1948	Gustav Holmström
1923	Birger Olofsson	1949	Torsten Skredsvik
1924	Liss Carlsson	1950	Torsten Skredsvik
1925	Frank Dahlberg	1951	Tage Karlsson
1926	Gideon Ståhlberg	1952	Torsten Skredsvik
1927	Gideon Ståhlberg	1953	Torsten Skredsvik
1928	Torsten Bergman	1954	Torsten Skredsvik
1929	John Björnsson	1955	Torsten Skredsvik
1930	Edvin Andersson	1956	Torsten Skredsvik
1931	Elon Blomström	1957	
1932	Elon Blomström		

K.M. I BLIXT

1948	Evald Börjesson	1953	Torsten Skredsvik
1949	Conrad Hansson	1954	Freysteinn Thorbergsson
1950	Torsten Skredsvik	1955	Knut Jakobsson
1951	Tage Karlsson	1956	Torsten Skredsvik
1952	Torsten Skredsvik	1957	Olov Kinnmark

Så'n't som hänt!

För att underlätta kassörens arbete, valdes den 29 okt. 1912 en finanssekreterare. Posten slopadess dock i januari 1914.

Korrespondensmatcher har spelats upprepade gånger mot andra städer och de vanligaste motståndarna voro Uddevalla, Vänersborg och Aalborg i Danmark.

C:a 500 lagmatcher har spelats under de 50 åren. Tyvärr har en del sekreterare varit mindre noga med att protokollföra matcherna. En rekonstruktion av matchboken visar att c:a 55 % av dessa 500 matcher vunnits, 7 % slutat oavgjort och 38 % förlorats. De senaste 20 åren har förstört statistiken avsevärt, medan perioden 1915-23 var den verkliga glanstiden med endast 6 förlorade av 50 spelade matcher !!

Nedan några axplock ur statistiken som visar, dels hur det en del år matchades flitigt, dels variationen på resultaten.

Sp. vunna förl. oavg.

1921	10	10	0	0
1923	10	9	1	0
1926	22	13	7	2
1928	5	1	4	0
1930	0	!!		
1933	23	! 12	9	2
1950	7	1	6	0
1953	8	8	0	0

I 50-mannamatchen 1919 segrade Manhem med 30½ - 19½ och i revanchmatchen 1921, inträffade det unika att Majorna besegrade Manhem med precis samma siffror 30½ - 19½!!

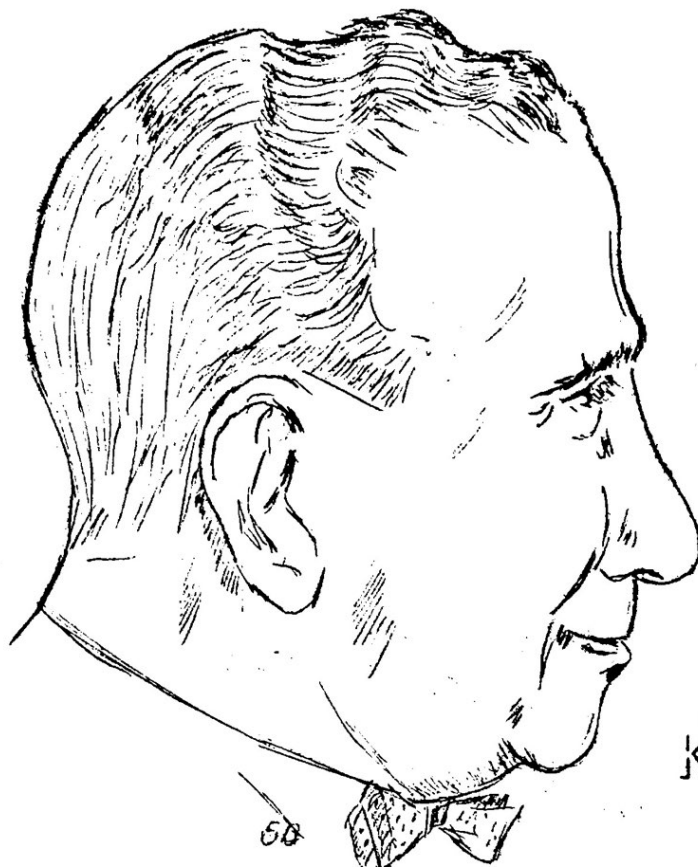
Det pratas om "arvfiender", men frågan är väl om några andra klubbar matchat så flitigt mot varandra som Manhem och Majorna. 6-7 matcher om året -ibland fler - var inget ovanligt när de båda sällskapen var i sina första år. 1910 spelades förutom ett stort antal vänskapsmatcher, en match om "De yngre sällskapens vandringsspris", en match om "Collijns vandringsspris", (Döderhultsgruppen) samt en blindmatch!

Oscar Nilsson deltog 1908 i sällskapets första matcher mot Olskroken och har sedan knappast saknats i någon match av betydelse som utkämpats under åren. En visa, sjungen vid Majornas 15-årsjubileum äger aktualitet än i dag och tolkar bäst medlemmarnas syn på Oscar.

När vi mönstrar våra män under dessa gångna år, genast våra blickar stannar vid en grabb med "färglagt" hår. Oscar han har aldrig vikit, han är fast i ben och mærg, trots att mången annan svikit vid försvar av klubbens färg.

KNUT
ROBERTSON

En av de mest glädjande händelserna under jubileumsåret 1957 är den storslagna gåva av 500 kr. som LENNART BOGREN i samband med sin 70-årsdag den 25 mars överlämnade till sällskapet. Denna summa bildar grundplåt i en fond som skall finnas som reserv för framtida behov. Meningen är att fondens medel skall användas blott i yttersta nödfall. Fondens namn är "LENNART BOGRENS FOND". Det är inte första eller enda gången sällskapet får mottaga bidrag av Bogren. Det är till stor del tack vare honom som sällskapet materiellt sett är bättre rustat nu än någonsin förr.

Den på sidan 23 nämnda jubileumsturneringen lämnade som resultat att C.E.Liedqvist utgick som segrare. På andra plats kom Oscar Nilsson, tredje Olov Kinnmark och

på fjärde Åke Svensson, Lerum. Alltså idel gamla maj-produkter i topp.

Det är inte bara de "gamla" som kan ställa pjäserna på rätt ruta. Ungdomen kommer med stora steg och en glädjande anslutning har skett det senaste året. Till de mer lovande får räknas OVE KINNMARK och ARNOLD KVIIST. Ove, - sonson till Olov-, har förutom segrar i sällskapets kl.III 1956 och kl.II 1957 även erövrat ett andrapris i sin grupp i junior-S.M. som spelades i Stockholm 1957. Ove är blott 13 och Arnold 19 år gamla, varför de har alla förutsättningar att bli de starka spelare som skall föra Majornas talan i fortsättningen.

Hedersledamöter

GUSTAF CEDERGREN
AUGUST NILSSON *
OSCAR NILSSON
KNUT ROBERTSON
A.E. WALLANDER
GUSTAF BÖRJESSON
EVALD BÖRJESSON

Förtjänstmärket

Oscar Nilsson
Knut Robertson
A.E. Wallander
Gustaf Börjesson
Evald Börjesson
Lennart Bogren

Standaret

SIMON BERGLUND
LENNART BOGREN
ERIK BÖRJESSON
EVALD BÖRJESSON
GUSTAF BÖRJESSON
LARS BÖRJESSON
HARRY CARLSSON
GUNNAR FIHN
KURT FUNKSJÖ
HARRY JÄGLAND
TAGE KARLSSON
OSCAR NILSSON
ARNOLD OLSSON
KNUT ROBERTSON
TORSTEN SKREDSVIK
KONRAD SVENSSON
ARTHUR WALLANDER
CARL-OLOF WIMAN